

ПОЗОРИШНЕ НОВИНЕ

www.narodnopoziroiste.rs

Издаје Народно позориште у Београду

МАЛИ БРАЧНИ ЗЛОЧИНИ

РАЗЛИЧИТИ ЖАНРОВИ, ЈЕДНАК УСПЕХ КОД ПУБЛИКЕ

Изузетни догађаји – премијере на обе сцене

Опера Сергеја Прокофјева „Заљубљен у три наранџе“, у режији Јиржија Менцла и Божидара Ђуровића и под музичким вођством маистра Давида Порселајна, подигла је на ноге и изазвала дуготрајне овације препуног гледалишта Велике сцене на премијери, 6. априла, као и на репризама, 9. и 11. априла. Уз изванредан Оркестар и Хор, наступили су, како ово музико ре-

мек-дело захтева, бројни солисти: Драгољуб Бајић, Хон Ли, Наташа Јовић Тривић, Небојша Бабић, Дарко Ђорђевић, Владимир Андрић, Вук Матић, Сузана Шуваковић Савић, Љубица Вранеш, Марија Митић, Снежана Савичић Секулић, Михајло Шљивић, Вук Зекић, Желка Здјелар, Игор Матвејев и Миодраг Матић и изазвали неподељено одушевљење критике.

Не мање бурно било је и у гледалишту Сцене „Раша Плаовић“ по-

сле премијере комада „Мали брачни злочини“ Ерика Емануела Шмита, у преводу Станице Лазаревић и режији Филипа Гринвалда. Две захтевне роле у овој, шмитовски заплетеној готово крими причи, бриљантно су остварили Нела Михаиловић и Борис Пинговић, на одушевљење и публике и критике.

До краја сезоне у Народном позоришту ће бити изведене још две премијере – београдска праизведба Минкусовог балета „Бајадера“

и драма Сергеја Коковкина „Мисис Толстој“. Почетком јула у Будви ће премијеру имати „Кањош Мацедоновић“ аутора и редитеља Виде Огњеновић, који се припрема као ко-продукција Народног позоришта и будванског Град-театра, почетак следеће сезоне ће обележити „Зли дуси“ Достојевског, у адаптацији и режији Тање Мандић Ригонат чија премијера се очекује на реновираној Сцени „Раша Плаовић“.

J. С.

БАЈАДЕРА

Балет у три чина
Лудвига Минкуса
у поставци гошће из Санкт
Петербурга, Габријеле Комлеве

Диригент Ђорђе Павловић
Сценограф Борис Максимовић
Костимограф Олга Мрђеновић

**Премијера
19. маја 2011.**

Репризе:
24. мај, 31. мај, 9. јун, 28. јун 2011.

Оперски догађај године „Заљубљен у три наранџе“

ПОЗОРИШНЕ
НОВИНЕ

Издание
НОВОСТИ

ПОПУСТ
ПРИ КУПОВИНИ КАРТЕ

20%

ВЕЛИКА ГЛУМАЧКА НАГРАДА

глумца – Бранка Плеше, а додељивала би се једном у четири године.

М. Б.

НА ГЛУМАЧКИМ СВЕЧАНОСТИМА

Народно позориште су на 15. глумачким свечаностима „Миливоје Живановић“ представљале две представе: „Хеда Габлер“ у званичној конкуренцији, у Пожаревцу, и „Државни службеници“, који су у оквиру пратећег програма играни на сцени у Костолцу. Такође у оквиру пратећег програма, 2. априла је отворена изложба Олге Мрђеновић и Зорице Јанковић „Савремена костимографија на сценама Народног позоришта“.

Р. П. Н.

ГОСТОВАЊЕ ПОДГОРИЧАНА

Црногорско народно позориште ће две вечери узастопно гостовати у Народном позоришту у оквиру Споразума о сарадњи који су крајем јануара потписали управници две Куће, Божидар Ђуровић и Јанко Љумовић. Подгоричани ће 18. маја на Великој сцени извести драму Максима Горког „На љетовању“, рађен у копродукцији са Котор-артом, а сутрадан, на Сцени „Раша Плаовић“, Молијеровог „Дон Жуана“.

М. Б.

РАДОМИР ВУЧИЋ БЕГОЈЕВУ

Солиста Балета Јовица Бегојев први је лауреат новоустановљене Награде „Радомир Вучић“, за улогу Армана Дивала у представи „Дамас камелијама“ која је премијерно обновљена 25. децембра прошле године. Награда се додељује, како пропозиције налажу, младим и талентованим балетским играчима до 28. године живота, који су се издвојили по техничкој и уметничкој интерпретацији улоге из репертоара Националног театра, остварене на матичној сцени или на гостовању, у периоду од последњег дана фебруара претходне, до 1. марта текуће године.

Р. П. Н.

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ | БОРИС КОМНЕНИЋ

Витез у туђем времену

На свечаности одржаној 19. априла у Старом двору, Борису Комненићу је уручена Награда града Београда за позоришно стваралаштво.

„Награда, сама по себи, дође као ‘тачка на и’ за неки рад. То, наравно, не значи да човек не може врло квалитетно да ради, а да не добије награду за то и обрнуто“, сматра господин Комненић, који свог јунака Дезмонда Мортонa, једну од главних карика ове Харвудове драме, описује као веома интересантног и радозналoг човека.

„Велики је професионалац, али је у души детињаст. Иако се све време забавља, он своје задатке обавља пуним капацитетом и то врло професионално. Јако је важно да је у тој прљавој игри сачувао своју моралну вертикалу“, напомиње наш саговорник и подсећа на, можда, најупечатљивију мисао из овог комада, да је савест једини поуздан човеков посед, коју изговара управо Дезмонд Мортон. Правећи паралелу између времена у којем се дешава радња комада, неколико година уочи почетка Другог светског рата, и овог данашњег, Комненић примећује да су разлике више него очигледне.

„То је, у односу на ово данашње, било време невиности. Не верујем да таквих витезова, као што су главни јунак Рејф Вигрем и његова супруга Ава, па и мој лик, више има. А, ако и постоје, они су или врло ретки или врло скривени, тако да су то и ово време неупоредиви. Није случајно што је Харвуд узео баш ту тему да је ‘употреби’ у овом времену. Наравно, таквих случајева је увек било и биће. То је нешто што се у политици свакодневно дешава, само је разлика у томе колике су последице. Да ли су веће, мање или катастрофалне, као што су у овом комаду“, каже Комненић.

„Уз ризик да ће то звучати као клише, ја стварно морам да се захвалим Ђурђи Тешић што ме је уопште звала да то радим. Са њом сам увек лепо сарађивао и надам се да ћу и надаље. Такође, захвалан сам и директорки Дrame Ивани Димић, која ме је на прелеп начин уценила да прихватим улогу Дезмонда Мортонa, јер сам у то време био у врло компликованим околностима – имао сам много обавеза, због којих сам чак размишљао и да одбијем улогу. Међутим, то нисам урадио захваљујући и Тики Станићу, који је успео да ме убеди

После Награде Народног позоришта за најбоље индивидуално премијерно уметничко остварење и Награде „Раша Плаовић“, првак Националног театра Борис Комненић добио је за улогу Дезмонда Мортонa у представи „Државни службеници“ још једно вредно признање.

да је радимо у алтернатици. Заиста им се свима захваљујем што су били упорни и што су били паметнији од мене“, истиче Комненић који је током досадашње каријере остварио низ значајних улога не само на матичној, већ и на сценама других београдских позоришта. Као најупечатљиви-

вије у Националном театру, издваја Попа Хју Еванса („Веселе жене виндзорске“) и Графа Алмавиву („Фигарова женидба и развод“), док на осталим сценама веома поносно указује на Тобија у „ДНК“ (Атеље 212), Давида у драми „Као кроз стакло“ и Рона М. Кона и Прајора 2 („Анђели у Америци“) у Београдском драмском позоришту. Напомиње да се приликом избора ограничио на „ово што је свежије“, јер сматра да према улогама које је креирао у ранијем периоду није довољно критичан.

„Иако се подразумева да човек са неке временске дистанце може прецизније да оцени нешто што је давно урадио, то код мене није случај, за шта има доста разлога: негде је реч о драгим успоменама, негде о неким стварима које су ми, можда, пријале...

Са друге стране, често сам склон да омаловажим нешто што сам радио и да тврдим како није било добро, а можда је било добро. Сећам се да сам прву велику награду добио за улогу у представи коју не да нисам волео, него ми је било мука да играм у њој“, присећа се наш саговорник и додаје да данас, кад му неко понуди улогу, размотри бар два критеријума пре него што је прихвати: „На првом месту гледам с ким радим и да ли ми је блиска прича, односно да ли је то нешто што би ме занимало. То су елементи који су пресуђујући“, закључује Комненић.

■ Микојан Безбрадица ■

ГОСТИ ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА ИГРЕ

Према одлуци Међународног комитета за игру, 29. априла, на рођендан великог реформатора балета Жан-Жоржа Новера, слави се Међународни дан игре. Сваке године једна позната личност из света игре шаље поруку којом се обележава овај значајан дан. Ове године то је била Ан Терез де Кирсмејер

(Anne Teresa De Keersmaeker), чувена кореографкиња из Белгије.

Народно позориште је поводом овог празника угостило балетски пар, заслужне уметнице Русије, првакињу Бољшој театра Елену Андриенко и првака Маринског театра Антона Корсакова, који су у главним улогама, као Китри и Базил, са ансамблом

и солистима Балета наступили у представи „Дон Кихот“, у кореографији чувеног Владимира Васиљева. Оркестром Опере Народног позоришта дириговала је Весна Шоуц.

Елена Андриенко је чланица Бољшој театра, добитница престижних награда на интернационалним такмичењима, а њен

УСКРШЊИ КОНЦЕРТ

Први пут Вердијев Реквијем

Пештоваоци Ђузепе Вердијева су у среду, 20. априла у 20 сати на Великој сцени Народног позоришта имали прилику да уживају у његовом Реквијему – у извођењу Хора и Оркестра Опере и солиста Катарине Јовановић, Јелене Влаховић, Хон Лија и Ивана Томашева, под диригентском палицом маистра Бреда Коена, госта из Британије.

Иначе, Вердијев Реквијем (Messa da Requiem) има занимљиву историју. Када је умро Росини, Верди је покренуо иницијативу да група композитора напише посмртну мису у славу великог колеге. Тако је следећих годину дана чак тринаест у то време изузетно популарних аутора од којих је једино Верди и данас познат, начинило композицију чије извођење је било предвиђено за прву годишњицу Росинијеве смрти, 13. новембар 1869. Свега девет дана пре премијере, организациони одбор је композицију одбио, што је, по Вердијевом мишљењу, било последица незаинтересованости диригента који је припремао извођење а уједно био и члан одбора. У сваком случају, прва изведба „Реквијема за Росинија“ била је тек 1988. у Штутгарту. Верди се, међутим, повремено враћао својој, за Росинија компонованој „Libera me“, и када је, 1873, умро италијански књижевник и хуманиста Алесандро Манцони којем се Верди искрено дивио, он одлучује да сам напише Реквијем у част овог великана. Дело је први пут изведено 22. маја 1874, на годишњицу Манцонијеве смрти, у цркви Сан Марко у Милану, под музичким руководством самог Вердија. Три дана касније, са истим солистима (Тереза Столц, Марија Валдман, Ђузепе Капони и Ормондо Маини) и истим

диригентом, Реквијем је поновљен у Скали, одмах постигавши велики успех. Пријем овог дела у осталим европским музичким центрима, био је у директној вези са званичном религијом – Париз је био одушевљен, Лондон не.

Ово Вердијево дело, некад и под називом „Манцонијев реквијем“, данас се најчешће изводи као концерт у трајању од 85–90 минута, на репертоару је многих хорова широм света, а извођене су и верзије у којима су пратњу чинила четири клавира или метални дувачи. На сцени Народног позоришта биће приказана оригинална Вердијева партитура.

Биће то, по свему судећи, први пут да ово дело великог италијанског композитора, чије опере су одувек биле најмилије београдској публици, уметници нашег националног театра, са

градска филхармонија, са члановима Народног позоришта – солистима Татјаном Хитрином, Евгенијом Пингеровић, Крстом Ивићем и Жарком Цвејићем, и маестром Предрагом Милошевићем, а трећи пут ово дело се чуло у извођењу гостију из Италије, чланова Хора и Симфонијског оркестра Радио Торина, којих је било преко 170. Четрдесета годишњица Вердијеве смрти обе леже на је у престоници 23. фебруа-

Реквијем је музичко дело које се дефинише као музичка подлога за оперу, то јест римокатоличку погребну мису, која је писана за четири соло певача, двоструки хор и оркестар.

изузетком госта диригента, изводе самостално. Према истраживањима др Слободана Турлакова, до Другог светског рата, Београђани су Вердијев Реквијем чули четири пута: први пут 1927, са сцене Народног позоришта, затим 1934, 1939. и пред сам рат, 1941. (од потоња три извођења Турлаков наводи да су се два збила на сцени Коларчевог народног универзитета, док за оно из 1939. не помиње место, али то свакако није била сцена на Тргу). На сцени Позоришта је најпре гостовало 150 аматера из Осијека, чланова Хрватског певачког и гласбеног друштва „Кухач“; други пут Реквијем су извели Прво београдско певачко друштво и Бео-

ра 1941. Реквијемом који је, предвођен диригентом Опере Мирком Полићем, извео Хор Гласбене матице из Љубљане, са члановима Београдске филхармоније и солистима Златом Ђунђенац, Меланијом Бугариновић, Јосипом Гостичем и Жарком Цвејићем.

У недостатку опсежних театролошких истраживања периода после Другог рата, ослонићемо се на непогрешиво памћење мр Данице Томковић, која сведочи да је једини Вердијев Реквијем Народног позоришта био онај који је изведен на последњем гостовању Опере у Лозани, 1974. Тада је, под диригентском палицом Игора Маркевича, са међународним квинтетом солиста (југословенске певаче је представљала Љиљана Молнар) и уз оркестар Француског радија, певао Хор Опере Народног позоришта.

■ Јелица Стевановић ■

репертоар обу- хвата низ главних улога од којих издвајамо оне у класичним делима: „Лабудово језеро“, „Бајадера“, „Жизела“, „Успавана лепотица“, „Крцко Орашчић“,

„Рајмонда“, „Пепељуга“, „Силфиде“... Њен партнер, Антон Корсаков, школовао се у чувеној Академији Руског балета Ваганова, после чега ниже успехе у класичном репертоару. Добитник је престижне Награде Ваганова, а 2005. је, по истраживању часописа *Dancer of Europe*, проглашен играчем године.

■ Б. Кнежевић ■

- ПРВА ПОСТАВКА
- ВЕЛИКАНИ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА НА ПОШТАНСКИМ МАРКАМА У сарадњи са ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“
- ЛИДЕРИ НЕСВРСТАНИХ У НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ
Аутор изложби Зорица Јанковић

14. 05 | 22.00 - 02.00 НОЋ МУЗЕЈА

- ПЕРФОРМАНС „ГЛУМЦИ И ЈАВНЕ ЛИЧНОСТИ У УЛОГАМА ПРЕДСЕДНИКА“
- ОТВАРАЊЕ ИЗЛОЖБЕ „ЛИДЕРИ НЕСВРСТАНИХ У НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ“

СУСРЕТИ

11. 05 | 18.00 МИХАЈЛО ЈАНКЕТИЋ, драмски уметник
31. 05 | 18.00 ЖИВАН САРАМАНДИЋ, првак Опере

КОНЦЕРТ

24. 05 | 18.00 САНДРА БЕЛИЋ, виолончело

ПРОМОЦИЈЕ

18. 05 | 18.00 Жерар-Жорж Лемер КАФКА, Издавачка кућа СЛЮ

22. 05 | 18.00 Милован Здравковић ПОЗОРИШНИ ЖИВОТ ЗЕМУНА У 19. ВЕКУ, издавач Фестивал монодраме и пантомиме

ШКОЛСКИ ЧАС

25.05 | 12.00 РУЖИЦА СОКИЋ, драмска уметница

ТРИБИНЕ

26. 05 | 15.00 КУЛТУРНА САРАДЊА У ПОДУНАВЉУ

ОТВОРЕНА ВРАТА

07. и 21. 05 | 11.00 и 13.00 часова

МАЈ 2011.

Музеј Народног позоришта у Београду. Тел: 328 44 73

ЧАС СА НАТАШОМ НИНКОВИЋ

Још један програм из циклуса „Школски час“ одржан је 13. априла, а домаћин ученицима Европске пословне школе „Милутин Миланковић“ била је популарна драмска уметница Наташа Нинковић. Том приликом, популарна глумица Народног позоришта је говорила о својим почецима, омиљеним улогама, процесу настајања позоришне представе, припремама за излазак на сцену и другим занимљивостима из глумачког живота.

Р. П. Н.

ВЕЧЕ СА МЕНЦЛОМ

У оквиру циклуса „Сусрети“, 5. априла је одржано вече са славним чешким редитељем Јиржијем Менцлом, са којим је разговарао Божидар Ђуровић. Поред тога што су чули бројне занимљиве детаље из богате каријере прослављеног оскарровца, посетиоци су били у прилици да погледају и одломак позоришне представе „Пансион за слободну господу“ Шона О’Кејсија из 1988. године, у којој угледни уметник тумачи једну од главних улога. У овој комедији, захтевној по енергији и пуној гегова, Менцл је фасцинирао нашу публику особеним хумором, изванредном глумом и невероватним акробацијама.

М. Б.

НОВИ ПОКЛОНИ МУЗЕЈУ

Кћерка нашег тенора светског гласа Јосипа Ријавца, го- споља Татјана Ријавец Ђурчић и њен супруг Милорад Ђурчић, поклонили су 12. априла нашем Музеју разна културна добра која су припадала овом великану, међу којима су скица Петра Пашића за сценографију представе „Мадам Сан Жен“, захвалница-честитка са посветом композитора Маскањија за извођење „Кавалерије рустиконе“ из 1939, књига „Јосип Ријавец – тенор светског гласа (1890–1959)“, неколико плакета, разне фотографије...

М. Б.

РАСХЛАДНЕ КУЛЕ

У оквиру планиране четворогодишње реконструкције Народног позоришта, 10. априла је почела монтажа нових расхладних кула које ће успоставити рад централног система за хлађење и вентилацију. „На овај начин, од укупно 18.000 квадратних метара колико има зграда Народног позоришта, биће хлађено око 13,5 хиљада квадрата. То значи да ће бити климатизоване Велика сцена, Сцена ‘Раша Плаовић’, радионице, све пробне сале, као и све друге просторије неопходне за извођење представа“, каже технички директор Народног позоришта Малиша Ђурашиновић.

М. Б.

ДВА БЕОЧУГА

Признања „Златни беоцуг“, која Културно-просветна заједница Београда додељује за трајни допринос култури српске престонице онима који негују духовне вредности и остварују значајна научна и културна достигнућа, уручена су добитницима 14. априла на Великој сцени. Међу бројним лауреатима били су и Музеј Народног позоришта и првакиња Балета, Душка Драгићевић.

Р. П. Н.

ЈУБИЛЕЈ ДОСИТЕЈА

Свечаном Сакадemiјом на Великој сцени, Министарство просвете и науке и Задужбина „Доситеј Обрадовић“, 15. априла су обележили 200 година од постављења Доситеја Обрадовића за првог српског министра просвете. Домаћин великог јубилеја био је министар просвете и науке проф. др Жарко Обрадовић, а овом значајном догађају присуствовали су највиши званичници Републике Србије, на челу са председником Борисом Тадићем. У уметничком делу програма, који је режирао Божидар Ђуровић, наступили су драмски уметници Војислав Брајовић, Милена Васић, Небојша Дугалић, солиста опере Иван Томашев, пијаниста Иван Јовановић, Академски хор „Обилић“, Филхармонија младих „Борислав Пашћан“...

Р. П. Н.

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ | ОЛГА ОДАНОВИЋ

За комедију је важно

Игра Олге Одановић, овогодишње добитнице Нушићеве награде за животно дело глумцу комичару је – као сан на јави, а позориште је одавно њена слабост и њено „магнетно поље“. Како је, између осталог, наведено о нашој саговорници у образложењу жирија за доделу „остварила је улоге које говоре о великом напретку њеног талента“. Престижно признање, о којем су одлучивали драмска уметница Светлана Бојковић (председник), професор књижевности Татјана Лазаревић Милошевић и књижевни и позоришни критичар Милисав Буца Мирковић, уручено јој је на свечаности одржаној 17. априла у Великој дворани Центра за културу Смедерево, у оквиру фестивала „Нушићеви дани“.

„Нисам очекивала ову награду, али сам јој се веома обрадовала“, искрена је првакиња Националног театра у интервјуу за Позоришне новине. „Вест ми је саопштио Буца Мирковић, позоришни господин и човек кога веома ценим и поштујем. Нисам веровала шта ми говори. Просто, била сам затечена...“

Публика Вас најчешће доживљава као комичарку?

То је тачно, јер ја сам углавном играла у комедијама, мада,

немам неку свест о томе да сам комичарка. Међутим, кад човек мало боље размисли, жири је вероватно у свему томе препознао

Мој први ангажман у Народном позоришту био је још крајем осамдесетих година прошлог века у Молијеровој комедији „Учене жене“, коју је режирао Јагош Марковић. То је била божанствена представа. Обожавала сам да играм у њој, са свим тим дивним колегама. Цеца Бојковић и ја смо биле сестре, а нашу мајку је играла Оливера Марковић. Иначе, Јагош је редитељ са којим сам највише радила.

неки мој рукопис. Као што редитељ има свој рукопис и концепцију у представи, тако и глумац има неки свој тон и своју боју. У том смислу, ову награду доживљавам као нешто што сам добила за квалитет, а не за квантитет. Свакој улози која ми је нуђена, давала сам се, онако, „до коске“.

Комедија је тешка за играње, што би неки рекли, као „да идеш по ивици ножа“?

Тим жанром човек мора озбиљно да се бави. Много је лакше играти драму. Тешко је засмејати некога, стварно, нарочито у театру. Тај позоришни свет је веома интелегентан и он тачно зна шта је шта, до које мере ви лажете, кад престаје лаж, а кад почиње та истина. За комедију је важно питање мере...

Таланат је осећај за меру, говорио је некада давно Островски...

Наравно. Дар је веома важан, али да бисте га у комедији искористили на прави начин, морате много да радите како бисте изоштрили сва та средства која употребљавате да бисте дошли до неког циља. Морате водити рачуна како и на који начин да све то дозирате. А то је веома озбиљан посао.

Када се осврнете на досадашњи ток каријере, коју улогу бисте издвојили као нешто што, можда, сублимира Вашу целокупну личност?

Без дилеме, Грубе из „Скупа“. Та представа је, за мене, у сваком смислу била догађај. Од ње сам почела потпуно другачије да размисљам. Сам комад је чиста метафизика, а Грубе је улога која има много слојева. Градећи је, открила сам нешто ново у себи, почела сам да отварам и друге своје „фиоке“. Дакле, у естетском и сваком другом смислу, „Скуп“ је био преткретница у мојој каријери.

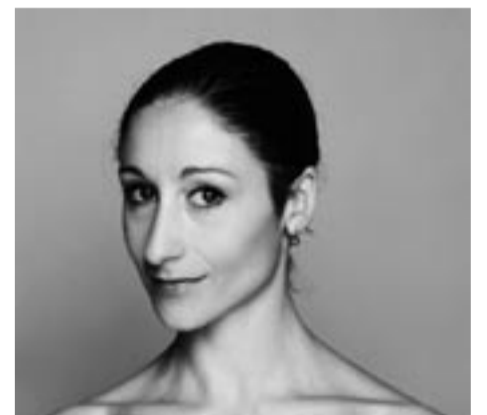
У СУСРЕТ ПРЕМИЈЕРИ

Представа која ће

Мање од месец дана остало је до премијере балета „Бајадера“ Лудвига Минкуса, у кореографској поставци Габријеле Комлеве из Маринског театра. Овај прави бисер класичног балета биће изведен 19. маја 2011. у Народном позоришту. Наступиће целокупни балетски ансамбл, а привилегију да наступе у главним улогама, први пут у интегралном извођењу овог балета на нашој сцени, имаће примабалерине Ана Павловић и Мила Драгичевић, као и солисти Јовица Бегојев и Јован Веселиновић.

Мила Драгичевић каже да јој је велика част што учествује у овом значајном пројекту: „Изузетно ми је драго што ће ‘Бајадера’ наћи своје место на нашем репертоару. То је још значајније ако знамо да овај наслов негују многе светске компаније.

Морам признати да је преда мном велики изазов, али и да ми је била велика част да радим са госпођом Комлевом, нажалост веома кратко, али су њена сталоженост и прецизност допринеле да основу кореографије поставимо веома брзо. Ова представа је сам врх класике, у питању је изузетно захтевна форма која изискује врхунску технику. Зато овде говоримо о ‘вишој’ уметности. Сама улога Никије је велики уметнички изазов за мене и мислим да долази у правом тренутку, после много одиграних улога, мислим да сам потпуно спремна за њу. ‘Бајадера’ је доказ да праве ствари нису пролазне, остају и опстају упркос протоку времена. Иако се прилагођава естетици данашњег времена, она чува

Ана Павловић

традицију као основу, а то је велико благо“.

Њен партнер у овој представи, Јовица Бегојев који припрема улогу Солора, открива нам да му је било прилично тешко да савлада нови стил игре, али му чињеница да наступа са поузданом партнерком олакшава рад. Признаје и да је имао трему док је радио са госпођом Комлевом јер је она велики

питање мере

Две деценије били сте у сталном ангажману у Позоришту „Бошко Буха“, а потом, 2006. године, одлучили сте да пређете на другу страну улице, у комшилук, и постанете чланица Народног позоришта.

Ово је велика кућа и када сам добила позив, било је, некако, при-

родно да променим средину. Ја сам, за свој укус, била предуго у „Бухи“. Ту сам радила много. Док сам била млађа, имала сам по три, четири премијере у сезони. Дешавало ми се да месечно имам по 55 представа, што значи да сам дневно играла по две или три представе. Играти пре подне толике

комаде за децу је изузетно напоран посао. Али, са друге стране, све то је имало и својих позитивних страна, јер сам у „Бухи“ занат „испекла“ до краја.

Дара у „Госпођи министарки“, Фема у „Покондиреној тикви“, Протићка у „Др“, Грофица у „Фигаровој женидби и разводу“, Јулијана Тесман у „Хеди Габлер“, неке су од улога које сте остварили последњих година на сценама Народног позоришта. Постоји ли сада, у овом тренутку, нека рола којом бисте желели да наставите тај низ?

Кад човек нешто стално ради на исти начин, дође до засићења. Не можете ни сарму да једете сваког дана. Мало сам се заситила играња у комедијама. Кад дође до презасићења, човек мора да се одмори, а како бисте се одморили, неопходно је да одете на потпуно другу страну, а то је драма. Веома сам захвална Унковском што ме је ангажовао у представи „Фигарова женидба и развод“. Уживала сам. Ето, тим путем бих желела да наставим, јер у драми још нисам успела да отворим неке ствари. Просто, нисам имала прилику за то. Али, нећу да се жалим, ни да будем незадовољна. Бог је тако зацртао. Значи, тако је требало да буде. Јер, да је требало да буде другачије, било би.

■ Микојан Безбрадица ■

трајати

Мила Драгичевић

Јовица Бегојевић

ауторитет, те да је сарадње са њом свакако била од непроцењивог значаја: „Ја се у овој представи потпуно проналазим, апсолутно одговара мом сензибилитету. Веома ми се допада и музика, као и оријентална тематика. Све су то делићи који су се склопили и ‘увукли’ ме у причу. Наравно да велику захвалност дугујем и својим педагозима који са великим трудом и стрпље-

њем, заједно са мном, раде на овој захтевној улози“, каже Бегојевић.

Прича Ане Павловић је сасвим другачија. „Бајадера“ је прати од самог почетка каријере, када је као седамнаестогодишњакиња имала част али и велику одговорност да наступи у улози Никије у једном делу овог балета, који је тада, под називом „Сенке“, био игран на сцени Народног позоришта. „Враћам

се Никији после двадесет година“, каже Ана Павловић. „Ова комплексна и технички захтевна улога увек тражи велики рад и труд, али са оне друге, емотивне стране, сада је схватам другачије него онда, јер долази у тренутку моје зре-

лости. Иза мене је велики рад, сви смо веома узбуђени у ишчекивању премијере која стварно представља значајан догађај. ‘Бајадера’ ће бити права посласаница за сладокусе који поштују класичан балет. Извесно је да ће ово бити представа која ће трајати“. На радост Ане Павловић, али и публике, пре свега љубитеља класичног балета.

■ Бранкица Кнежевић ■

ПРОБЕ У ДРАМИ

Крајем марта почеле су пробе комада „Мисис Толстој“ Сергеја Коковкина у преводу Новице Антића и режији Радослава Миленковића. Премијера је планирана за 4. јун, а у подели су Танасије Узуновић, Нада

Блам, Бошко Пулетић, Небојша Кундачина, Бојана Стефановић, Михајло Лађевац у алтернацији са Браниславом Томашевићем и Павле Јеринић. У току су и припреме представе „Зли дуси“ коју, према сопственој драматизацији романа Ф. М. Достојевског, режира Тања Мандић Ригонат. Премијера се очекује крајем септембра, а улоге тумаче Игор Ђорђевић, Борис Комненић, Горан Јевтић, Ненад Стојменовић, Милутин Милошевић, Слободан Бештић, Александар Срећковић, Зоран Ђосић, Душанка Стојановић Глид, Соња Колачарић, Александра Николић, Вјера Мујовић, Љума Пенова, Марија Бергам, Вања Милачић, Добрила Стојнић и Данијела Угреновић.

М. Б.

КОНЦЕРТ ЗОРАНА ЕРИЋА

Ауторски концерт угледног српског композитора Зорана Ерића, на којем су избор композиција из његовог опуса извели бројни музичари, одржан је 16. априла на Великој сцени. Дела жанровски свестраног аутора и признатог педагога, извели су Гудачи Св. Ђорђа, Хор „Обилић“ АКУД „Бранко Крسمановић“, солисти Љубиша Јовановић (флаута), Гордан Николић (виолина), Маја Хајдуковић (алт саксофон) и други.

Р. П. Н.

НЕГУЈМО ПРАВЕ ВРЕДНОСТИ

Иди не Народно позориште се придружило добротворној акцији „Негујмо правевредности“. У оквиру културног програма ове опсежне акције, 18. априла је на Великој сцени изведена „Покондирена тиква“ – једно од најзначајнијих дела нашег великог драмског писца Јована Стерије Поповића, у режији Јагоша Марковића.

Р. П. Н.

Бора Младеновић – мужевна снага и пожртвованост

Боривоје Бора Младеновић (1936) спада у оне прваке београдског Балета који су на нашој сцени одиграли много главних улога, са мужевном снагом која импонује – и у класичном и у савременом репертоару. Упркос томе што је својим креацијама безрезервно освајао и публику и стручњаке, никада није истицао свој допринос представама у којима је играо, већ је зачуђујуће скромно говорио да је „партнер увек у другом плану“ (што у његовом случају никако није било тачно).

Из родне Груже код Крагујевца долази у Београд, где основе свога играчког образовања стиже у Средњој балетској школи „Лујо Давичо“ и већ са 18 година постаје најпре члан балетског ансамбла Македонског народног театра у Скопљу (1954–1956), а затим члан Балета у Дизелдорфу, где се усавршавао код чувеног педагога Виктора Гзовског коме много дугује у погледу формирања сопствене играчке технике. У Народно позориште у Београду долази 1958, најпре као солиста, а од 1963. као првак и носилац главних улога у готово свим балетским представама, све до 1985. када завршава играчку каријеру, после чега повремено наступа у драмским представама.

Као играч, сарађивао са мно-

гим кореографима – Нином Кирсановом, Виктором Гзовским, Биргит Кулкберг (играо је у Дизелдорфу у њеној поставци „Госпођице Јулије“ главну мушку улогу – слугу Жана), Димитријем Парлићем, Вером Костић... „Са кореографима се може лако разумети и сложити“, говорио је, „ако знаш да оно што они захтевају од тебе мора да се уради. Можда нешто неће бити добро првог, па ни другог дана, али ће зато следећих дана бити све боље и боље...“

Борина игра се одликовала сталоженошћу, мужевношћу и складним играчким линијама, подједнако у класичним балетима, представама модернијег стила и националном репертоару.

Оваквом дисциплином је успевао да све своје улоге оствари управо онако како су то кореографи замислили: био је страствени Парлићев Ромео и достојанствени идол надземаљске снаге, Голем, у Бартовом истоименом балету – креација коју многи сматрају његовим најбољим играчким остварењем. Исто тако драмски изражајне биле су и његове улоге Силника у „Даринкином

дару“ у поставци Vere Костић, као и суровог и грубог Свекра у Парлићевој и Бручијевој „Катарино Измаиловој 77“. Са искреном играчком страственошћу тумачио је Лојка Зобара у кореографском првенцу своје супруге Темире Покорни, „Макар Чудра“, на музику истоимене симфонијске поеме Петра Коњовића. Али, не треба заборавити ни Борин изузетно успешан дует у Парлићевој „Копелији“, са Соњом Вукићевић (Градначелник и супруга), гротескан и оплемењен спонтаним и неодољивим хумором који је „прелазио рампу“.

Као партнер, Бора Младеновић је био непогрешив, пожртвован и сигуран, и то са првакињама различитих генерација, које је, пре свега, поштовао као уметнице. За најбољу и најлепшу критику је сматрао ону, коју је приликом једног од седам гостовања београдског Балета у Лозани добио за интерпретацију Ромео, са Душицом Томић као Јулијом. Поносан је био на речи рецензента да је његов Ромео био један од тада најбољих који се икада појавио на балетској сцени у Лозани, са најбољом техником, младалачким шармом, спретношћу у дуетној игри, али са једном замерком: да је Борин Ромео био – исувише мушкарац (!?)

У својој пуној уметничкој зрелости креирао је низ веома упеча-

тљивих играчких ликова, испољавајући све снажнији смисао за целовито драмско обликовање својих плесних улога, што му је заслужено донело Награду за животно дело Удружења балетских уметника Србије и Признање (националну пензију) Владе Србије за посебан допринос развоју културе и уметности наше земље.

И на крају, треба забележити да је Бора Младеновић највише волео да игра карактерне улоге и да му најдраже уметничко остварење био главни мушки лик у „Половецком логору“ из опере „Кнез Игор“, који је увек тумачио са највећим одушевљењем. (наставиће се)

Од рата до Гроловог одласка из позоришта

Позоришни живот у послератном Београду карактерисала је живост. Публика се ужелела уметничких сензација, посебно позоришних догађања. Зграда Позоришта је била знатно оштећена у бомбардовању, те су представе најпре давале у неудобној сали хотела „Касина“, одакле ансамбл јануара 1920. улази у реновирану салу коњичке школе, Манежа (Мањежа), која од тада постаје друга сцена Позоришта, превасходно драмска. После обнове зграде код Кнежевог споменика, почетком 1922. године, настаје период још плоднијег позоришног живота.

У полусезони (од фебруара до јула 1920) је било двадесет гостујућих појединаца и ансамбала, најчешће руских уметника у емиграцији, који су кружили Југославијом и Европом: Пољакова, Вирен-Рејмонова, Знаменскаја, Греченинова-Верешчагин, Александар Верешчагин, Шелков, Доријан, те руска уметничка група „Гротеск“, труппа Дејкарханове и Драмска труппа,

па под вођством директора Одеског позоришта А. И. Сибирјакова и члана Московског државног позоришта М. Ј. Муратова. Гостују и чланови опера из Загреба, Осиека, Љубљане, као и ансамбл СНП из Новог Сада, који крајем јуна 1920. даје „Хеду Габлер“, с Маријом Вером у насловној улози. Ту је и серија од десетак концерата страних уметника – оперских солиста и инструменталиста (харфа, клавир, цело) и мешовитих хорова.

У сезони 1920/21. посебно су била учестала гостовања појединаца, из Загреба, Варшаве, Новог Сада, као и Руса-емиграната, бивших чланова угледних позоришних и оперских кућа у Мо-

ски, Петрограду, Кијеву, Одеси. Поред тога, на сцени Народног позоришта играли су и драмски ансамбли (СНП) и балетске труппе (Маргарите Фроман).

Највећи позоришни догађај сезоне чини четворомесечно гостовање чланова МХТ-а (од 8. децембра 1920. до 31. марта 1921) са девет драмских дела: „Вишњев сад“, „Кола мудрости, двоја лудости“, „Ујка Вања“, „Браћа Карамзови“ (два дела), „На дну“, „Три сестре“, „Пред царским дверима“, „Потоп“, „Концерт“. Велимир Живојиновић Масука о овом догађају пише: „Две су ствари које карактеришу ову уметност: савршенство детаља у савршенству целине, и склад тако одмерен међу деловима да се целина увек

појављује као живи организам. Један проблем, тако тежак, решен је до те мере да оно што је најтеже изгледа тако лако. А то значи савршенство...“.

У сезони 1922/23, када је славлено 50 година од оснивања Позоришта, у Драми су гостовала четири члана Народног казалишта из Загреба, Михаило Марковић,

Два гостовања Московског художественног театра у међуратном периоду утицала су на другачије поимање глумачке уметности у нас и оставила неизбрисив траг.

Мањеж

Вера Хржић, Злата Марковац и Анка Врбанић, у Оперу осамнаест солиста – Пољакова, Чалетова, Краузова-Крешин, Цвијета Циндро, Лидија Дуке, Зиновјев, Веселовски, Рајчев, Армини, др Наста, Валентинов, Душан Митровић, Приможич, Свердстрем, Каучић, Поспишил, др Риги и

Ђурђевски, а у Балету: Маргарита и Максимилијан Фроман, Валерија Кратина, Шарлота Вилке, Мага Магазиновић, К. Клеменчић.

У последњој Гроловој позоришној сезони, 1923/24, у Драми гостују Мара Поповић, Михаило Ковачевић, Јосип Папић, Зора Вукшан-Барловић, Душан Раденковић, Мила Димитријевић, Јосип Маричић, али врхунац је поновно гостовање чланова МХТ-а (фебруар-април 1924) са богатим репертоаром: „Ујка Вања“ и „Вишњев сад“ Чехова, „Село Степанчиково“ по Достојевском, „Екатерина Ивановна“ Андрејева, „Краљ мрачне одаје“ Р. Тагоре, „Битка живота“ по Дикенсову, Ибзенова „Госпођа с мора“.

Југословенска престоница је 20-их година била саставни део велике европске театарске породице. А у самом Народно позоришту дешавала су се битна уметничка превирања, подстакнута идејама Милана Грола с циљем што бржег уметничког раста сва три уметничка колектива.

(наставиће се)